

Ved **bæredygtig investering** forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de investeringsmodtagende virksomheder følger god ledelsespraksis.

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. Nævnte forordning indeholder ikke en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet eller ej.

Produkt navn: LinkPension Aftryk Høj risiko (ekskl. DinKapital)

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Nej

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål: ___ %**

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål: ___ %**

Det fremmede **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika**, og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på 28,51 %

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt?

LinkPension Aftryk er et opsparingsprodukt med ambition om at sætte et positivt aftryk på vores miljø og samfund og samtidig sikre et attraktivt afkast. Investeringerne i LinkPension Aftryk havde til formål at fremme miljømæssige og sociale karakteristika ved bl.a. at foretage investeringer i virksomheders og produkter, som bidragede positivt til mindst et af FN's Verdensmål. De miljømæssige og sociale karakteristika, som LinkPension Aftryk har fremmet i 2023 inkluderer bl.a. grøn omstilling, cirkulær økonomi, ligestilling mellem kønnene og arbejdstagers rettigheder. De miljømæssige og sociale karakteristika er fremmet ved at arbejde med de tre centrale elementer i LinkPension Aftryks bæredygtighedskarakteristika: 1) investeringer, som er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, 2) eksklusion og 3) aktivt ejerskab.

Investeringer, som er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer:

LinkPension Aftryk bidrog til håndteringen af miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer ved at investere i virksomheders og projekter, der har bidraget positivt til mindst ét af FN's 17 verdensmål. Som det fremgår af Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er tilgængelig på vores [hjemmeside](#), er et af kriterierne for, at en investering defineres som en bæredygtig investering, at en vis andel af virksomhedens omsætning bidrager positivt til et eller flere af FN's verdensmål. Da LinkPension Aftryk havde en andel af bæredygtige investeringer på 28,51 % i 2023, bidrog LinkPension Aftryk således positivt til FN's verdensmål. Disse investeringer gik på tværs af aktivklasser og omfatter bl.a. aktier, obligationer og alternative investeringer.

Hertil har en række impact investeringer bidraget til de miljømæssige og sociale karakteristika for LinkPension Aftryk. Et eksempel på dette er impact investeringerne fortaget via vores eksterne forvalter, Nuveen, som foretager impact investeringer med et globalt fokus. Via Nuveen har vi bl.a. foretaget impact investeringer i Annapura, der udbyder mikrofinansiering i Indien. I 2023 foretog Velliv også impact investeringer gennem det nye forvaltningsselskab, Core Sustainability Capital, som Velliv har medvirket til at etablere og er medejer af. Impact investeringerne via Core Sustainability Capital har et nordisk fokus og investerer i virksomheder, som har en målsætning om at skabe en positiv og målbar påvirkning af den samfundsmæssige dagsorden. Investeringerne i dette forvaltningsselskab inkluderer bl.a. Scanmetals. I 2023 har vi også støttet finansieringen af Galápagosøernes unikke biodiversitet og havmiljø via impact obligationer i den nye fond, Galápagos Life Fond.

Eksklusion:

For LinkPension Aftryk investerede vi ikke i lande og virksomheders, som Velliv mener er i uoverensstemmelse med ønsket om at bidrage til en mere bæredygtige verden. Vi baserede derfor vores arbejde med bæredygtige investeringer på en række anerkendte internationale principper og retningslinjer som bl.a. inkluderede FN's Global Compact, FN's vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhverv, OECD's retningslinjer for Multinationale virksomheder og Principles for Responsible Investments, PRI.

Vi ser eksklusion af virksomheders som en sidste mulighed, da vi ikke mener, at eksklusion skaber reelle forandringer i samfundet. Hvis en virksomhed ikke lever op til vores politikker og forventninger til ansvarlig virksomhedsdrift, vil der som udgangspunkt indgås dialog med selskabet. Hvis dialogen med disse virksomheder ikke giver anledning til de ønskede forbedringer, anses eksklusion af disse virksomheder som nødvendigt.

Vi har valgt helt at fravælge investeringer i en række virksomheders og produkter, som vi ikke mener er i overensstemmelse med ønsket om at bidrage til en mere bæredygtig verden. Det drejer sig om følgende fravalg på tværs af vores opsparingsprodukter:

- virksomheders, hvor mere end 5 % af omsætningen stammer fra udvinding af termisk kul
- virksomheder med omsætning fra udvinding af termisk kul eller kul i energiproduktion, som har planer om termisk kulekspansion
- virksomheders, hvor mere end 5 % af omsætningen kommer fra udvinding og produktion af olie og gas, hvor der benyttes ukonventionelle metoder, som omfatter oliesand, arktisk boring, fracking
- virksomheders, hvor mere end 5 % af omsætningen kommer fra efterforskning, udvinding og produktion af olie og gas, og anvendelse af termisk kul, olie og gas i energiproduktion, medmindre Velliv vurderer, at virksomhederne har ambitioner og handler målrettet efter at opnå Parisaftalen
- virksomheders, der producerer kernevåben eller sanktionerede våben som klyngebomber eller anti-personelminer. Yderligere ønsker Velliv ikke at investere i virksomheders, der ved handel med våben bryder med FN's gældende våbensanktioner
- virksomheders, hvor mere end 5 % af omsætningen stammer fra produktion af tobak

For LinkPension Aftryk fravalgte vi alle virksomheder som producerer og/eller udvinder fossile brændsler, konventionelle våben, alkohol, tobak, spil og pornografi. Vi fravalgte desuden investeringer i statsobligationer udstedt af lande, som ikke havde en tilfredsstillende tilgang til regeringsførelse og forvaltningspraksis.

Aktivt ejerskab:

I 2023 udøvede vi aktivt ejerskab ved at gå i dialog med de virksomheder, vi investerede i, med henblik på at præge dem i en mere bæredygtig retning. I 2023 indgik vi og vores eksterne samarbejdspartner i 165 dialoger på tværs af vores opsparingsprodukter. Dialogerne faldt indenfor følgende temaer:

- Menneskerettigheder (73)
- Arbejdstagerrettigheder (16)
- Miljø (23)
- Klima (23)
- Forretningsetik (30)

Som en del af vores arbejde med aktivt ejerskab stemte vi i 2023 på over 1.600 selskabers ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger. Heraf stemte vi på 129 direkte miljø/klimarelaterede forslag, samt på 260 forslag direkte relateret til det sociale område, jf. definitionerne fra vores dataleverandør Institutional Shareholder Services (ISS ESG). Af disse stemte vi for 103 af de direkte miljø/klimarelaterede forslag og for 225 forslag relateret til det sociale område. I vores stemmeafgivning havde vi bl.a. fokus på at støtte op om forslag, der præger virksomheden i en mere bæredygtig retning. Disse forslag omhandlede bl.a. CO₂ reduktionsmål, klimarapportering, menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

For at sikre produktets bidrag til miljømæssige og sociale karakteristika monitorerede vi en række bæredygtighedsindikatorer i 2023:

- **CO₂-aftryk:** Vi modtager data fra vores eksterne dataleverandør, ISS ESG, på CO_{2e}-udledningen i produktets investeringsportefølje. Per 31. december 2023 var CO_{2e}-aftrykket fra LinkPension Aftryk med høj risikoprofil på 55,12 tCO_{2e} per mio. kr. investeret i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer målt på scope 1-3.
- **Taksonomi:** I 2023 var andelen af investeringer der defineres som miljømæssig bæredygtig iht. Klassificeringssystemet i EU's taksonomi, på 2,30 % for de to første miljømål.
- **FN's 17 verdensmål:** Som det fremgår af Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er tilgængelig på vores [hjemmeside](#), er et af kriterierne for, at en investering defineres som en bæredygtig investering, at en vis andel af virksomhedens omsætning bidrager positivt til et eller flere af FN's verdensmål. LinkPension Aftryk med høj risikoprofil har således bidraget til FN's verdensmål med sin bæredygtighedsandel på 28,51 %. Som et eksempel bidrog impact investeringen i Scanmetals til innovative og bæredygtige teknologier til genvinding og forfinelse af metal fra affald. Derved bidrog investeringen til genbrug af affaldsprodukter i tråd med FN's verdensmål 12 (ansvarligt forbrug og produktion).
- **Engagement i miljømæssige og sociale temaer:** I 2023 indgik vi i 165 dialoger på tværs af vores samlede investeringsportefølje. Dialogerne havde til formål at adressere negative påvirkninger på miljømæssige og sociale forhold samt forbedre eksisterende initiativer indenfor disse områder. Vores dialoger kan bl.a. omhandle miljø, forurening, arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder.

- **Antal afstemninger om miljømæssige og sociale temaer:** Når vi stemmer på virksomheders generalforsamlinger, er det bl.a. med hensyn til fremme af bæredygtighedsforhold ud fra anerkendte principper for ansvarlighed og god ledelsespraksis. Vi afgiver stemmer via vores samarbejdspartner, ISS ESG. I 2023 stemte vi for 103 af de direkte miljø/klimarelaterede forslag og for 225 af forslagene relateret til det sociale område, jf. ISS ESG's stemmekategorier, på tværs af Vellivs investeringsportefølje.
- **Antal og vægt af virksomheders og lande, som er fravalgt i produktets investeringsunivers:** I 2023 implementerede vi vores nye tilgang til investeringer i fossile brændstoffer, som også er afspejlet i vores eksklusionsliste, der er tilgængelig på www.velliv.dk/bæredygtighed. Den nye tilgang dækker over, at Velliv fremover kun vil investere i fossile virksomheder, som vi vurderer, er i gang med en grøn transition. Samtidig fravælger vi fossile virksomheder, som vi vurderer bremser den nødvendige omstilling. Denne tilgang har bevirket, at yderligere ca. 950 virksomheder er blev tilføjet til vores eksklusionsliste i 2023. De virksomheder, som er en del af verdensindekset MSCI ACWI og som Velliv ekskluderer, udgør samlet set ca. 8 % i vægt af det samlede verdensindeks.

● ... og sammenlignet med tidligere perioder?

Da Disclosureforordningen har pålagt periodisk rapportering siden 2022, er der kun en enkelt rapporteringsperiode at sammenligne med. Nedenfor angives det, hvordan den enkelte bæredygtighedsindikator har ændret sig sammenlignet med 2022:

- **CO₂ aftryk:** Det er ikke muligt at sammenligne CO_{2e} aftrykket, da der i 2022 blev rapporteret for en mellem risikoprofil som ikke kan sammenlignes med høj risikoprofilen
- **Taksonomi:** I 2022 var det ikke muligt at opgøre andelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-taksonomien, da det endnu ikke var et krav for investeringsmodtagende virksomheder at rapportere iht. taksonomien. Det er derfor endnu ikke muligt at lave sammenligning med tidligere perioder.
- **FN's 17 verdensmål:** I 2022 opgjorde vi ikke bidrag til FN's verdensmål for denne risikoprofil. Det er derfor ikke muligt at sammenligne med tidligere perioder.
- **Engagement i miljømæssige og sociale temaer:** I 2022 indgik vi i 122 dialoger på tværs af Vellivs investeringsportefølje. I 2023 indgik vi i 165 dialoger. Antallet af dialoger er således steget sammenlignet med 2022.
- **Antal afstemninger om miljømæssige og sociale temaer:** I 2022 stemte vi i alt for over 60 klimarelaterede forslag og for over 200 forslag relateret til det sociale område på tværs af Vellivs investeringsportefølje. I 2023 stemte vi for 103 af de direkte miljø/klimarelaterede forslag og for 225 af forslagene relateret til det sociale område jf. ISS ESG's stemmekategorier. Vi har således stemt for flere miljø/klimarelaterede forslag og forslag relateret til det sociale område i 2023 sammenlignet med 2022.
- **Antal og vægt af virksomheders og lande, som er fravalgt i produktets investeringsunivers:** Vellivs nye tilgang til investeringer i fossile virksomheder har resulteret i, at yderligere ca. 950 virksomheder er blevet tilføjet til vores eksklusionsliste sammenlignet med 2022.

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Målsætningen for de bæredygtige investeringer i LinkPension Aftryk var at understøtte et eller flere af FN's verdensmål, eller at der var tale om investeringer i økonomiske aktiviteter, der var i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem for bæredygtige aktiviteter (EU-taksonomien).

Velliv havde i 2023 fastlagt et mål om, at andelen af bæredygtige investeringer iht. vores opgørelsesmetode (artikel 2.17) skulle udgøre minimum 20 %. Opgjort for 2023 udgjorde andelen af bæredygtige investeringer 28,51 % for LinkPension Aftryk. Da Vellivs definition af bæredygtige investeringer bl.a. indeholder krav om, at en vis andel af virksomhedens omsætning skal bidrage positivt til et eller flere af FN's verdensmål, har opsparingsproduktet således bidraget til FN's verdensmål.

Derudover har Linkpension Aftryk haft et særligt fokus på tre af FN's klimamål: Mål 3 (sundhed og trivsel) mål 10 (mindre ulighed) og mål 13 (klimaindsats). LinkPension Aftryks bidrag til mål 3 (sundhed og trivsel) er bl.a. opnået via produktets investeringer i Novo Nordisk. Hertil har LinkPension Aftryk bidraget til FN's verdensmål 10 (mindre ulighed) bl.a. via impact investeringen i Indiens microfinance virksomhed, Annapurna, som stiller mindre lån og arbejdskapital til rådighed for primært kvindelige iværksættere i Indiens landdistrikter. Bidraget til mål 13 er bl.a. afspejlet i Verdensbankens Emission Reduction-obligationer i Vietnam, hvor Velliv var en nøgleinvestor. Finansieringen fra disse obligationer er brugt til at udlevere gratis vandrensere til børn i Vietnam, som ikke har adgang til rent drikkevand. Vandrenserne fjerner 99,999 % af bakterier og erstatter nødvendigheden for at koge vand over åben ild, hvilket har stor betydning for bl.a. klimaaftrykket.

Samtidig var 2,30 % af investeringerne i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem for bæredygtige aktiviteter (EU-taksonomien) for de to første miljømål.

● **Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

I 2023 arbejdede vi på at sikre, at de bæredygtige investeringer i LinkPension Aftryk ikke skadede de miljømæssige eller sociale mål i væsentlig grad. Som beskrevet i Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab ekskluderede vi virksomheders, produkter og lande som vi ikke mente var i overensstemmelse med ønsket om at bidrage til en mere bæredygtig verden. Vores eksklusionsliste ligger tilgængelig [på vores hjemmeside](#).

— **Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?**

De væsentligste PAI'er for dette produkt var PAI 4, 7, 10, 14 og 16:

- **PAI 4 (Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer):** I 2023 var vores eksponering for PAI 4 på 5,49 %. Vi har arbejdet med denne PAI via vores aktive ejerskabsdialog med virksomheder, der har aktiviteter i fossile brændsler. Denne dialog indbefattede bl.a. en opfordring til virksomheder om at fastsætte Science Based Targets og udarbejde transitionsplaner. Hertil stemte vi som en del af Climate Action 100+ imod relevante bestyrelsesmedlemmer, hvis et selskab ikke opfyldte minimumskriterierne for overensstemmelse med Parisaftalen.
- **PAI 7 (Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt):** I 2023 var vores eksponering for PAI 7 på 3,54 %. Vi har arbejdet med denne PAI bl.a. ved

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

udvælgelsen af vores eksterne forvaltere, hvor forvalterens integration af hensyn til biodiversitet indgår som et udvælgelsesparameter. Vi arbejdede desuden med denne PAI via vores tilslutning til Finance for Biodiversity Pledge. For nuværende er der begrænset data tilgængelig for denne PAI, hvorfor data om eksponering til denne PAI er forbundet med en vis usikkerhed.

- **PAI 10 (Overtrædelse af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder):** I 2023 var vores eksponering for PAI 10 på 0,40 %. Vi er i dialog med de virksomheder, hvor den positive eksponering på PAI 10 skyldes normbrud. Der føres ikke dialog med de virksomheder, hvor eksponeringen for PAI 10 skyldes moderselskabets brud på indikatoren. Moderselskabet vil i disse tilfælde være ekskluderet på baggrund af brud på Vellivs produkt- eller omsætnings-specifikke eksklusionskriterier eksempelvis kontroversielle våben eller fossile brændstoffer.
- **PAI 14 (Eksponering til kontroversielle våben):** I 2023 var vores eksponering for PAI 14 på 0 %. Kontroversielle våben er et eksklusionskriterie for alle vores opsparingsprodukter. For vores Aftryk-produkt har vi en yderligere skærpet tilgang til våben og ekskluderede også konventionelle våben.
- **PAI 16 (Sociale krænkelser i lande, der er investeret i):** I 2023 var vores eksponering for PAI 16 på 0 %. Vi arbejdede med denne PAI via vores eksklusionsliste, hvor vi vurderede om der havde været brud på PAI 16. Vi har desuden fravalgt en række lande i forhold til investeringer i statsobligationer. Vi ønskede ikke at investere i statsobligationer, der var udstedt af lande, som Velliv vurderede ikke havde en tilfredsstillende tilgang til regeringsførelse og forvaltningspraksis. Den aktuelle liste over ekskluderede lande i forhold til investeringer i statsobligationer er tilgængelig på www.velliv.dk/bæredygtighed.

Vi modtager PAI data fra vores eksterne dataleverandører, Sustainalytics og ISS ESG, og vores eksponering for førnævnte PAI er beregnet som et gennemsnit af fire nedslagspunkter over året.

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder?

Ja, de bæredygtige investeringer i LinkPension Aftryk har for hele perioden været i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder. Hvis Velliv bliver opmærksom på, at investeringsporteføljen indeholder virksomheders, der ikke lever op til retningslinjerne for multinationale virksomheder eller FN's vejledende principper, vil der som udgangspunkt indgås dialog med selskabet. Hvis der ikke er ønske om eller vilje til forandring fra virksomhedens side af, kan eksklusion i sidste ende være et nødvendigt redskab.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

LinkPension Aftryk tog hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer som beskrevet ovenfor. Inden udgangen af anden kvartal 2024 offentliggør Velliv en erklæring om investeringsbeslutningernes vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer for 2023 opgjort for vores samlede investeringsportefølje.

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Nedenstående oversigt viser de største investeringer i den samlede LinkPension Aftryk investeringsportefølje for 2023. Grundet et fortsat behov for metodeafklaring, har det ikke været muligt at opgøre den relative vægt med passende mellemrum. Oversigten nedenfor er derfor opgjort pr. 31. december 2023:

Største investeringer	Sektor	% aktiver	Land
Microsoft	IT og Telekommunikation	2,32 %	USA
Apple	IT og Telekommunikation	2,27 %	USA
NVIDIA	IT og Telekommunikation	1,39 %	USA
Alphabet C	IT og Telekommunikation	1,12 %	USA
Linde PLC	Industri	1,02 %	USA
Taiwan Semiconductor Manufacturing	IT og Telekommunikation	1,02 %	Taiwan
Kinara Capital	Finans	0,69 %	Indien
Synopsys	IT og Telekommunikation	0,66 %	USA
Annapurna Finance private Limited	Finans	0,64 %	Indien
Ziton	Industri	0,57 %	Danmark
Unitedhealth Group	Medicinal	0,57 %	USA
United Rentals	Industri	0,54 %	USA
Alphabet A	IT og Telekommunikation	0,53 %	USA
Merck & Co	Medicinal	0,52 %	USA
Hilton Worldwide Holdings	Forbrug (cyklisk)	0,52 %	USA

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023

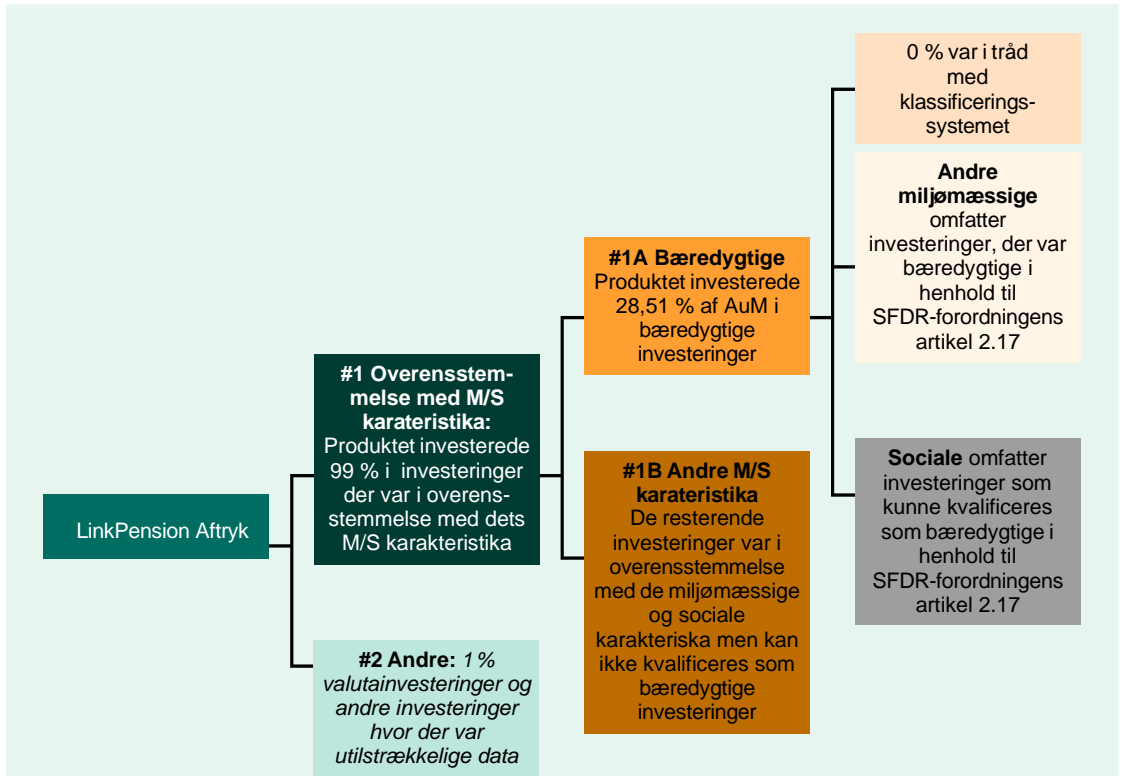

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Aktivallokering

beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

● Hvad var aktivallokeringen?

#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika omfatter de af det finansielle produkts investeringer, der anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt.

#2 Andre omfatter de resterende investeringer i det finansielle produkt, som hverken er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika eller kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

Kategori **#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika** omfatter:

- Underkategori **#1A Bæredygtige** omfatter bæredygtige investeringer med miljømæssige eller sociale mål.
- Underkategori **#1B Andre M/S-karakteristika** omfatter investeringer, der er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, og som ikke kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

99 % af investeringerne i LinkPension Aftryk var i overensstemmelse med det finansielle produkts miljømæssige/sociale karakteristika. Af disse faldt 28,51 % af investeringerne under kategorien bæredygtige investeringer iht. Vellivs definition af bæredygtige investeringer (jf. artikel 2.17 i Disclosuresforordningen), mens de øvrige 71,49 % var i overensstemmelse med miljømæssige- og sociale karakteristika men som ikke efterlevede de yderligere krav til at indgå som en bæredygtig investering.

2,30 % af investeringerne i overensstemmelse med M/S karakteristika var i overensstemmelse med klassificeringssystemet i EU's miljøtaksonomi for de to første miljømål. Det har ikke været muligt at opgøre andelen af bæredygtige investeringer, der var i overensstemmelse med klassificeringssystemet i EU's miljøtaksonomi for de to første miljømål.

● **Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?**

Investeringerne i LinkPension Aftryk skal sikre det højeste mulige afkast med det bedst mulige miljø- og samfundsmæssige aftryk. Investeringerne var valgt ud fra et bredt spektrum af såvel noterede og noterede aktier, virksomhedskreditter og obligationer. Investeringerne blev i 2023 foretaget i følgende sektorer: Ejendomme, energi, finans, forbrug (cyklisk), forbrug (stabilt), forsyning, industri, IT og telekommunikation, materialer, medicinal og service.

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

● **Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU klassificeringssystemet¹?**

- Ja
- Inden for fossilgas Inden for atomkraft
- Nej

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035.

For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

Mulighedsskabende aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktiviteter er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgas-emissionsniveauer, der svarer til de bedste resultater.

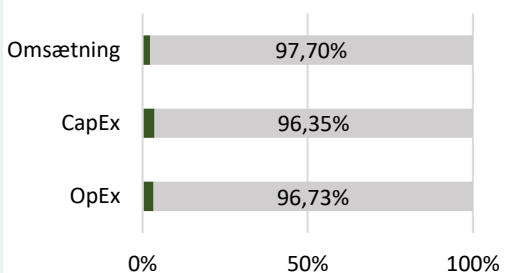
¹Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (»modvirkning af klimaændringer«) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissions delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter.
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på en omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter.

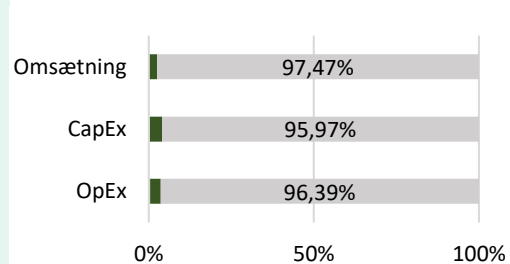
Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

1. Investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, **inkl. statsobligationer***

- I overensstemmelse med klassificeringssystemet - Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet - Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet

2. Investeringer i overensstemmelse med klassificeringssystemet, **ekskl. statsobligationer***

- I overensstemmelse med klassificeringssystemet - Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet - Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet

*) Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" alle statsengagementer

Da det var lave andele af vores investeringer i 2023, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, har det ikke været muligt at angive den procentuelle fordeling i søjlediagrammerne ovenfor. Procenterne kan derfor aflæses af de nedenstående tabeller.

For investeringerne i LinkPension Aftryk inkl. statsobligationer fordelte andelen af investeringer sig i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet i 2023 som vist i tabellen nedenfor:

	Omsætning	CapEx	OpEx
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – total	2,30 %	3,65 %	3,27 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – Fossilgas	0,00 %	0,01 %	0,00 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – Atomenergi	0,12 %	0,23 %	0,36 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – uden fossilgas & atomenergi)	2,18 %	3,41 %	2,93 %
Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet	97,70 %	96,35 %	96,73 %

For investeringerne i LinkPension Aftryk ekskl. statsobligationer fordelte andelen af investeringer sig i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet i 2023 som vist i tabellen nedenfor:

	Omsætning	CapEx	OpEx
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – total	2,53 %	4,03 %	3,61 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – Fossilgas	0,00 %	0,01 %	0,00 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – Atomenergi	0,15 %	0,27 %	0,42 %
I overensstemmelse med klassificeringssystemet – uden fossilgas & atomenergi)	2,38 %	3,75 %	3,19 %
Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet	97,47 %	95,97 %	96,39 %

Der gøres opmærksom på, at data forbundet med EU-klassificeringssystemet fortsat er meget begrænset. Der tages derfor forbehold for nøjagtigheden af disse tal, som dog forventes at blive forbedret i takt med at taksonomilovgivningen implementeres og flere virksomheder stiller data til rådighed.

● **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Andelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, fordelte sig i omstillingsaktiviteter (ift. miljømålet om modvirkning af klimaændringer) og mulighedsskabende aktiviteter (ift. miljømålene om modvirkning og tilpasning af klimaændringer) som angivet nedenfor. Opgørelsen er udarbejdet ud fra aktiviteterens omsætning:

- Omstillingsaktiviteter: 0,17 %
- Mulighedsskabende aktiviteter: 1,75 %

● **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperiode?**

Ved 2022-rapporteringen var det ikke muligt at opgøre omfanget af investeringernes overensstemmelse med EU's klassificeringssystem, og derfor var andelen opgjort til 0 %. Baggrunden for dette var, at der ikke var rapporterede data tilgængelig, da de investeringsmodtagende virksomheder endnu ikke var pålagt rapportering iht. EU's taksonomi. Det er derfor ikke muligt at foretage en sammenligning med den foregående referenceperiode.

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til forordning (EU) 2020/852.

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

2,30 % af investeringerne med M/S karakteristika var i overensstemmelse med klassificeringssystemet i EU's miljøtaksonomi opgjort for de to første miljømål. Det har ikke været muligt at opgøre andelen af bæredygtige investeringer, der var i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.

De resterende 97,70 % falder under "andre miljømæssige" og "sociale" investeringer. Grundet manglende data og den generelle datakvalitet, er det ikke muligt at angive fordelingen mellem "andre miljømæssige" og "sociale" investeringer i rapporteringen for 2023.

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

LinkPension Aftryk indeholdt både investeringer med et miljømæssigt og socialt mål. Grundet de tilgængelige datas omfang, har det ikke været muligt at opgøre andelen af socialt bæredygtige investeringer. Opgørelse af andel socialt bæredygtige investeringer er derfor ikke omfattet af rapportering for 2023.

I forlængelse af Vellivs yderligere arbejde med datagrundlaget og metoder, vil andel socialt bæredygtige investeringer blive integreret i arbejdet med bæredygtige investeringer.

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

I kategorien "Andre" indgik valutainvesteringer og andre investeringer, hvor data var utilstrækkeligt. Formålet med investeringerne i kategorien "Andre" var at sprede risikoen med henblik på at understøtte et stabilt risikojusteret afkast. Disse investeringer havde ikke nogen miljømæssig eller sociale minimumsgarantier.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

I løbet af referenceperioden har Velliv opdateret eksklusionslisten. Det gøres to gange årligt for at sikre, at kriterierne stadig er gældende for de allerede ekskluderede virksomheders og at nye virksomheders, der bliver omfattet, også ekskluderes. I 2023 har vi desuden implementeret Vellivs nye tilgang til fossile brændstoffer, som også er afspejlet i vores eksklusioner. Den nye tilgang dækker over, at Velliv fremover kun vil investere i fossile virksomheders, som vi vurderer, er i gang med en grøn transition. Samtidig fravælger vi fossile virksomheders, som vi vurderer bremser den nødvendige omstilling. Denne tilgang har bevirket, at yderligere ca. 950 virksomheder er blev tilføjet til vores eksklusionsliste. Læs om [Vellivs aktuelle liste over ekskluderede virksomheders](#).

I 2022 dedikerede Velliv 5 mia. kr. til impact-investeringer over tre år i primært nordiske virksomheder. Investeringer understøtter en transformationsrejse ved at investere i selskaber inden for vedvarende energi og energioptimering, ressourceeffektivitet samt social balance. Det sker via forvaltningsselskabet, Core Sustainability Capital (CSC), som Velliv har været med til at etablere. Investeringerne sker med specifikke mål om at skabe en positiv og målbar samfundsmæssig påvirkning. Derudover skal investeringerne i impact-fonden også sikre et konkurrencedygtigt finansielt afkast.

I 2023 har CSC investeret i den danske virksomhed, ZITON, som er Europas største aktør inden for servicering af havvindmølleparker. ZITON bidrager til at sikre stabil produktion af grøn energi i Danmark samt i nabolande og understøtter dermed et af CSC's fokusområder inden for vedvarende energi og energioptimering.